

near

Biuletyn dla branży ciepłowniczej

Numer 1 - 2011

Małe jest nie tylko piękne

Główna cecha sieci ciepłowniczych jest tradycyjnie określana jako intensyfikacja działania w celu uzyskania korzyści. Starsze instalacje sieciowe były najczęściej kompleksowe, a tym samym nie mogły być elastycznie dostosowywane do zachodzących w strukturze miejskiej zmian.

Taka sytuacja należy już do historii.

Dzisiejsza technologia pozwala na dystrybucję ciepła i ciepłej wody z centralnego źródła za pośrednictwem małych sieci obejmujących jedynie części obszaru np. dzielnicę, wieś, czy przedmieścia. Takie lokalne rozwiązania nazywane są niekiedy ogrzewaniem społecznościowym. W niedalekiej przyszłości zapewne to one będą najczęściej stosowane w połączeniu z rozwiązaniami oferowanymi przez tradycyjne sieci ciepłownicze.

Z naszych doświadczeń wynika, że projekty dotyczące sieci o małym zasięgu generują w krótkiej perspektywie znaczne korzyści zarówno finansowe jak i ekologiczne. Można je także łatwo zintegrować w duże sieci przez podłączenie do większych układów ciepłowniczych.

Niniejsze wydanie NEAR dotyczy koncepcji ogrzewania komunalnego z wykorzystaniem układów o małym „lokalnym” zasięgu i perspektyw jakie to wyzwanie przynosi. Przedstawimy bardzo obiecujące przykłady z Belgii i Słowacji, przeanalizujemy nowe zastosowania, opiszemy nowe technologie. Mam nadzieję, że poruszone w tym wydaniu Near tematy spotkają się z Państwem zainteresowaniem.

Mikael Hellborg
Business Unit Manager,
Comfort Equipment Division

U podstaw “ogrzewania społecznościowego”:

Zaczynając od małych z myślą o dużych

Na wcześniejszych etapach rozwoju sieci ciepłowniczej, sieci musiały obejmować znaczną liczbę abonentów w celu uzasadnienia kosztów inwestycji. Jednak obecny stan wiedzy umożliwia stopniową rozbudowę sieci ciepłowniczej ponieważ małe obiegi grzewcze poszczególnych społeczności mogą być podłączone do sieci centralnej w trakcie rozbudowy miast. ➤

“W porównaniu do tradycyjnych systemów ciepłowniczych, sieci lokalne spowodują zmniejszenie kosztów inwestycyjnych oraz energii w odniesieniu do rur i pomp”

Magnus Edin
Kierownik, Comfort/HVAC Alfa Laval

Ciąg dalszy ze strony 1

Natychmiastowe korzyści

Oddzielny pomiar zużycia energii oraz indywidualna regulacja temperatury wewnątrz pomieszczeń to aktualnie typowe wymagania mieszkańców. Określają one także zmiany jakie zachodzą w odniesieniu do wcześniejszych standardów.

Obecnie, nawet przy niewielkiej skali, np. jeśli do sieci podłączona jest niewielka ilość domów jednorodzinnych lub apartamentów - nowe technologie zastosowane w sieciach ciepłowniczych oferują wiele łatwych do zdefiniowania korzyści. Główna korzyść wynika z faktu, że jeden kocioł o kontrolowanej emisji zastąpi szereg kotłów o niekon-

trolowanych emisjach.

Inne korzyści to chociażby możliwość zastosowania różnych paliw i źródeł ciepła - np. nadwyżki ciepła z lokalnego przemysłu lub ze spalania odpadów komunalnych. Wynikiem jest znaczne ograniczenie emisji, korzystny wpływ na środowisko oraz redukcja kosztów. Ponadto zostały opracowane wydajne systemy wykorzystujące energię słoneczną.

Priorytet UE

W dokumencie Strategia Energetyczna do 2020 r. Unia Europejska podkreśliła, że „rozwój lokalnych sieci ogrzewania i chłodzenia powinien być promowany

jako priorytet we wszystkich większych dzielnicach mieszkalnych, tam gdzie jest to uzasadnione warunkami lokalnymi i regionalnymi w zakresie np. potrzeby ogrzewania lub chłodzenia, istniejących i planowanych infrastruktur oraz produkcji energii ...”

Sabine Froning, Dyrektor Generalny Euroheat & Power*:

- W miastach, gdzie ciepłownictwo jeszcze nie istnieje, urbaniści są często niechętni do eksperymentowania z nowymi technologiami na dużą skalę. Musimy jednak pamiętać, że obecne miejskie systemy ciepłownicze w większości rozpoczęte zostały w dużo

“Zastosowana nawet w niewielkiej skali – np. w sieci łączącej niewielką liczbę domów jednorodzinnych lub mieszkań – technologia dedykowana dla ciepłownictwa oferuje znaczne korzyści w zakresie zrównoważonego rozwoju i komfortu klienta.”

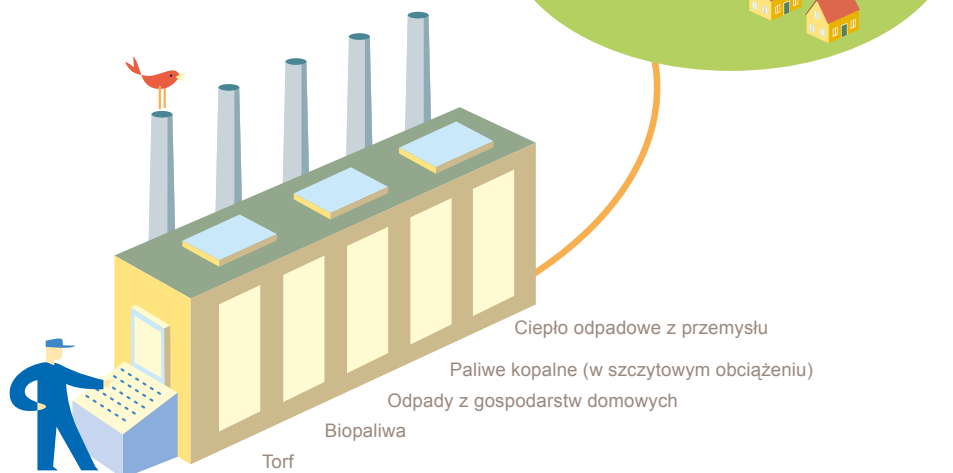
Sabine Froning
Dyrektor Generalny Euroheat & Power*

* Stowarzyszenie w służbie narodowych organizacji ciepłowniczych w Europie, przy jednoczesnym wspieraniu sieci ciepłowniczych na szczeblu politycznym

Wspólnotowe sieci grzewcze mogą być stosowane w szerokim zakresie paliw. Oferują możliwość oszczędzania energii oraz pełną elastyczność stopniowej rozbudowy.

mniejszym zakresie. Technologie opracowane dla ciepłownictwa oferują znaczne korzyści w zakresie zrównoważonego rozwoju i komfortu klienta również dla projektów o małej skali obejmujących niewielką ilość domów lub mieszkań.

Węzeł cieplny - mózg systemu

W ciągu ostatnich kilku lat zostały opracowane specjalnie do zastosowań na małą skalę kompaktowe i wysokoefektywne węzły. Fakt, że pomiar jest prowadzony indywidualnie - temperatura w pomieszczeniu może być ustawiona oddzielnie - zachęca mieszkańców do oszczędzania energii. Ten sposób zaopatrzenia w ciepło jest dostosowany do rzeczywistego zapotrzebowania każdego gospodarstwa domowego. Magnus Edin, Kierownik (Comfort / HVAC) w Alfa Laval, dodaje:

- udoskonalony sposób regulacji temperatury wewnętrznej oznacza również, że różnica temperatury pomiędzy zasilaniem i powrotem sieci może być zwiększona. W konsekwencji, wymiary rur sieci mogą być stosunkowo niewielkie. Spowoduje to zmniejszenie kosztów inwestycji i energii związanych z wydajnością rur i pomp.

Stopniowy rozwój

Obecne technologie stosowane w sieciach ciepłowniczych pozwalają urbanistom łączyć korzyści systemów oferowanych przez ciepłownictwo z roz-

wiązaniami na niewielką skalę. Obszary o dużym zagęszczeniu zabudowy obsługiwane są przez standardowe sieci ciepłownicze, podczas gdy inne są obsługiwane przez niewielkie sieci i kotłownie. W okresach ekspansji małych sieci można podłączyć je do dużych ciepłowniczych „pętli”, ułatwiając w ten sposób ich obsługę oraz zmniejszając całkowite koszty inwestycji.

► Więcej informacji na:
www.alfalaval.com/hvac
www.euroheat.org

Mapa drogowa oszczędzania energii

Długofalowy plan stopniowego rozwoju nowoczesnego ogrzewania powinien opierać się na następujących kluczowych elementach:

- Analiza możliwych do wykorzystania „odpadów lub nadwyżek” energii z lokalnych przedsiębiorstw, zakładów utylizacji, spalarni odpadów itp.
- Długoterminowy plan podłączenia do lokalnego systemu budynków, a następnie podłączenia małej sieci „wspólnotowej” do głównej sieci miejskiej.
- Instalacja nowoczesnych, indywidualnych stacji wszystkim odbiorcom ciepła w budynkach podłączonych do sieci.
- Dokładna analiza możliwości dostaw lokalnie dostępnych źródeł ciepła i / lub paliw.

Alfa Laval Parts & Service

Service Box Alfa Laval:

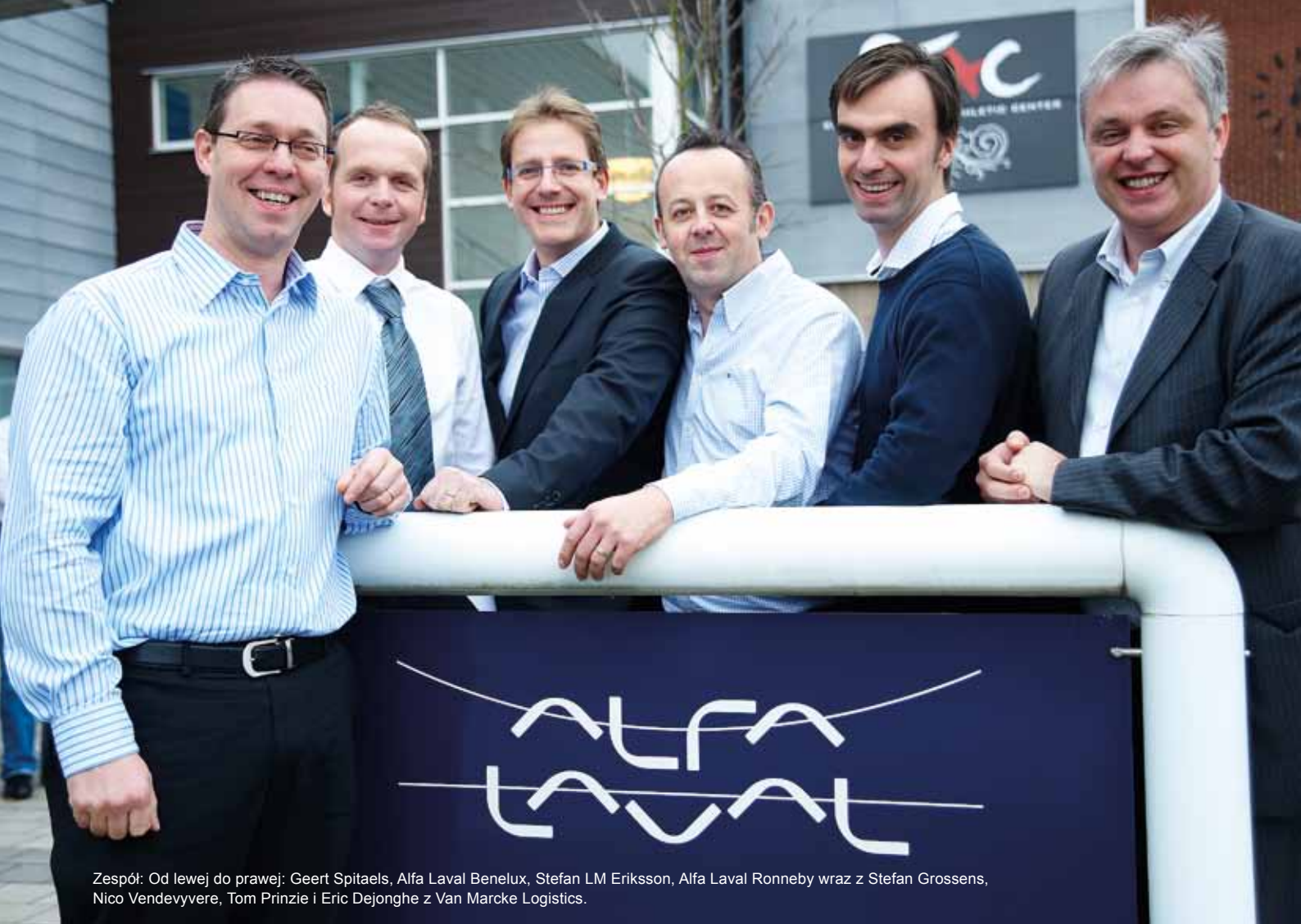
Eliminacja problemów

W sieciach ciepłowniczych charakteryzujących się małą skalą (sieci wspólnotowe) - w których stosowany jest jeden lub maksymalnie kilka rodzajów węzłów - istotne jest zadowolenie każdego z odbiorców z poziomu zapewnionego komfortu cieplnego.

Oferowany przez nas tzw. ciepłowniczy Service Box zawiera zestaw części najczęściej wykorzystywanych do wymiany w naszych stacjach. W celu dopasowania zestawu części do potrzeb odbiorców oferujemy 11 standardowych odmian Service Box. Możemy również dostosować zestaw do indywidualnych potrzeb klienta. W sieciach ciepłowniczych o małej skali (sieci wspólnotowe) - w których stosowany jest tylko jeden lub zaledwie kilka różnych typów wymienników ciepła - jest łatwo utrzymać wysoki poziom gotowości i bezpieczeństwa w rozsądnej cenie. Box jest skalkulowany w oparciu o niezbędne i bardzo oszczędne środki ostrożności.

Ulf Grevillius, Kierownik w Dziale Serwisu i Części Zamiennych Alfa Laval:
 - Service Box pozwala zmniejszyć przestoje, nawet w przypadku konieczności wezwania służb serwisowych. Dystrybutorzy ciepła, zarządcy obiektów, instalatorzy i właściciele budynków będą przygotowani do obsługi większości potencjalnych problemów co pozwoli im na zminimalizowanie strat czasu, pieniędzy i reputacji.

Service Box zawiera niezbędne elementy (pompy, urządzenia sterujące, siłowniki, zawory, czujniki i uszczelki), oraz narzędzia ułatwiające wymianę. Elementy te znajdują się w skrzynce wraz z listą części zamiennych umieszczoną na wewnętrznej stronie pokrywki.

Zespół: Od lewej do prawej: Geert Spitaels, Alfa Laval Benelux, Stefan LM Eriksson, Alfa Laval Ronneby wraz z Stefan Grossens, Nico Vendeveryere, Tom Prinzie i Eric Dejonghe z Van Marcke Logistics.

Roeselare, Belgia

Praca zespołowa i innowacyjne technologie zamieniają odpady w złoto

Belgijskie miasto Roeselare położone jest w zachodniej Flandrii i jest prawdopodobnie najbardziej znane ze wspaniałych zabytków (część miasta jest uznana za Światowe Dziedzictwo UNESCO) oraz browarów Rodenbach. Od niedawna jednak, miasto słusznie zasługuje na dodatkową uwagę i podziw. Po raz pierwszy w Belgii, budynek mieszkalny - apartamentowiec Zilverberg - jest podgrzewany przez nadwyżkę energii z zakładu termicznego przekształcania odpadów. Stacje Mini City z Alfa Laval odgrywają ważną rolę w tym procesie.

Od zagrożenia do nowoczesnego podejścia

Realizacja projektu była możliwa dzięki ścisłej współpracy między lokatorami (właścicielami apartamentów), spalniam, instalatorem oraz koordynatorem. Ten ostatni to Van Marcke Logistics, główny belgijski operator w segmencie HVAC. Firma Alfa Laval została zaproszona do zespołu, a 74 stacje Mini City zostało wybranych w celu zapewnienia sukcesu projektu.

Jean-Luc Bonte i Koen Van Overberghe z firmy zajmującej się miejskim recyklingiem, Mirom.

Projekt został zainicjowany w sposób dość niezwykły. Firma zajmująca się ubezpieczeniem wszystkich apartamentów odmówiła podpisania nowej umowy ze względu na zagrożenie pożarowe wynikające z przestarzałych urządzeń grzewczych (kotłów olejowych). Mieszkańcy postanowili więc zastąpić je systemami gazowymi. Informacje te dotarły do firmy Mirom zajmującej się odpadami komunalnymi i wkrótce zostało zaproponowane wspólnie przez Mirom i van Marke lepsze rozwiązanie. Reszta jest historią ...

Kompleksowe rozwiązanie

Rozwiązanie opracowane przez Mirom i van Marke z pozoru wydaje się proste. Nadmiar ciepła z procesu spalania jest schładzany do temperatury 110°C. Gorąca woda jest następnie dystrybuowana pod wysokim ciśnieniem przez wymienniki ciepła, pompy oraz układ podziemnych rurociągów do budynku mieszkalnego. 74 stacji Mini City dostarcza ciepło w zależności od potrzeb

Niewielkie gabaryty oraz możliwość zmiany układu połączenia rur sprawia, że Mini City jest łatwe do zainstalowania. Zdjęcie przedstawia stację Mini City zamontowaną w budynku Zilverberg.

Po raz pierwszy w Belgii budynek mieszkalny - apartamentowiec Zilverberg - jest podgrzewany przez nadwyżkę energii ze spalarni miejskich odpadów.

każdego indywidualnego gospodarstwa domowego. Do dddzielania sieci ciepłej z układu Zilverberg zastosowano moduł Maxi Alfa laval.

Dlaczego Mini City?

Przy wyborze dostawcy urządzeń grzewczych decydujące były zaufanie oraz rzeczywiste parametry techniczne urządzeń. Geert Spitaels, Kierownik Działu Ciepłownictwa w Alfa Laval Benelux:

- Firmy Mirom i Alfa Laval współpracują od około 25 lat. Miron i jego partnerzy byli świadomi silnego wsparcia technicznego jakie jesteśmy w stanie zaoferować. Alfa Laval była również w stanie przedstawić wiarygodny profil wydajności Mini City, a projekt instalacji był bardzo prosty w porównaniu do innych rozwiązań. Byliśmy również w stanie precyzyjnie określić koszty inwestycyjne i eksploatacyjne dla każdego mieszkania.

Wewnętrzna sieć jest podłączona do zewnętrznej pętli poprzez węzeł Maxi.

Tom Prinzie, inżynier projektu w Van Marke był zaangażowany w projekt na wczesnym etapie. Stopniowo przekonywał się, że rozwiązanie w oparciu o stację Mini City okazał się najlepszą alternatywą.

“Parametry techniczne łatwo było ocenić, ale moje główne zaskoczenie dotyczyło oferty Alfa Laval w zakresie pakietu serwisowego. Współpraca z Alfa Laval gwarantuje, że nasza firma może zapewnić niezakłóconą pracę systemu.”

Tom Prinzie
Inżynier projektu, Van Marke

Nowoczesne kierunki rozwoju

Historia apartamentowca Zilverberg wyraźnie pokazuje, że sieci o małej skali można łatwo podłączyć do bardziej rozbudowanych układów ciepłowniczych. W tym przypadku większość kosztów inwestycji infrastrukturalnej została już podjęta. Główna sieć ciepłownicza prowadzi dość blisko budynku Zilverberg i koszt dodatkowej instalacji może być stosunkowo niewielki. W wielu przypadkach oznacza to w krótkim okresie czasu zwrot inwestycji oraz bezpośrednie korzyści wynikające ze zwiększenia komfortu, oszczędności energii i niskiego poziomu emisji spalin.

► Więcej informacji:
www.alfalaval.com/referencelibrary

Žyľina, Słowacja:

Mini City zwiększa komfort w unikalnym kompleksie wielofunkcyjnym

Žyliną jest czwartym co do wielkości miastem Republiki Słowackiej. Położona nad brzegiem rzeki Wag, około 200 kilometrów od stolicy Bratysławy stanowi logistyczne i przemysłowe centrum w północno-zachodniej części kraju. W ostatnim okresie w pobliżu centrum miasta powstał wielofunkcyjny futurystyczny kompleks - Europolace. W celu zapewnienia ogrzewania i dostawy ciepłej wody do apartamentów w mieszkalnej części kompleksu wybrane zostały węzły Mini City.

Piękno i funkcjonalność

Obiekt Europolace jest kompleksem wielofunkcyjnym w prawdziwym tego słowa znaczeniu. Składa się z szeregu apartamentów o wysokim standardzie i pomieszczeń usługowo-handlowych. Mieszkańcy mają zapewniony bliski dostęp do sklepów i obiektów sportowych. W sąsiedztwie kompleksu znajdują się także kampus Uniwersytetu w Žylinie. Architektura obiektu odzwierciedla udane połączenie piękna i funkcjonalności. Fakt, że mieszkańcy znajdują wszelkiego rodzaju usługi blisko swoich mieszkań jest dodatkową korzyścią.

Zastosowanie o charakterze lokalnym

Pomimo silnej konkurencji Alfa Laval została wybrana aby zapewnić dostawę stacji co i cw dla 128 mieszkań znajdujących się w kompleksie Europolace. Naszym partnerem była firma INKUR MARTIN, lokalny lider w instalacjach HVAC, z którym Alfa Laval współpracuje od 3 lat. Rastislav Alman, inżynier sprzedaży Alfa Laval w Słowacji:

- W trakcie realizacji poprzednich projektów stworzyliśmy bliskie relacje z firmą INKUR MARTIN. Nasze wsparcie techniczne było silne, a oferowany termin realizacji przedsięwzięcia krótki. Dodatkowym atutem i twórcą sukcesu okazał się sam moduł Mini City. Stacja jest łatwa w instalacji, efektywna i praktycznie bezobsługowa.

Rozwiązanie zaproponowane dla obiektu Europolace stanowi świetny przykład zastosowania technologii ciepłowniczych w niewielkiej skali. Źródłem ciepła systemu jest kotłownia, a stacje Mini City są zainstalowane na rurach dostarczających ciepłą wodę, skąd następnie dystrybuowana jest woda poziomo dla potrzeb co i cw w każdym mieszkaniu. Stacje zostały dokładnie skonfigurowane w celu zaspo-

kojenia potrzeb poszczególnych gospodarstw domowych.

Niskie zużycie energii i emisja CO₂

Ze względu na nowe zastosowanie, porównanie efektu ekonomicznego „przed i po” wdrożeniu rozwiązania jest niemożliwe. Niemniej jednak te ekonomiczne aspekty były decydujące przy wyborze Mini City. Rastislav Almann:

- Wysoka sprawność cieplna stacji Mini City jest dobrze udokumentowana, zarówno w laboratoriach Alfa Laval jak i w wielu innych krajach. Węzeł jest zaprojektowany specjalnie dla tego typu aplikacji. Konstrukcja jest prosta, solidna i kompaktowa, a dzięki temu bardzo popularna wśród instalatorów. Jestem przekonany, że będzie ona bardzo dobrze spełniać swoje zadania na terenie kompleksu Europolace, gdzie wymagania funkcjonalne są ostre i ściśle zdefiniowane.

► Więcej informacji: www.alfalaval.com/referencelibrary

Mini City

Instalacja	128 węzły
Parametry techniczne	
<u>Strona pierwotna:</u>	
Ciśnienie pracy	1 MPa
Max. temperatura pracy	100 °C
<u>Strona wtórna:</u>	
Ciśnienie pracy - ogrzewanie	1 MPa
Max. temperatura pracy - ogrzewanie	100 °C
Ciśnienie pracy - ciepła woda	1 MPa
Max. temperatura pracy - ciepła woda	100 °C
Moc - ogrzewanie:	12 kW
Moc - ciepła woda:	50 kW
Materiał płyt	stal kwasoodporna
Przepływ po stronie pierwotnej/wtórnej:	0.29 l/s / 0.3 l/s

► Więcej informacji: www.alfalaval.com/district-heating-systems

Izolacja – ostateczny krok w kierunku optymalizacji zużycia energii

Nieustanne dążenie firmy Alfa Laval do uzyskania wyższej sprawności cieplnej sprawił, że jesteśmy światowym liderem w rozwoju wymienników ciepła. Oferujemy szeroką gamę odmian tych produktów dla ogromnej ilości aplikacji, w których nasze urządzenia oszczędzają energię, ograniczają emisję CO₂, podwyższając opłacalność systemów, którym służą. W celu optymalizacji energii w różnych aplikacjach, stworzyliśmy rozbudowany system skutecznej izolacji.

Dobór i wymiarowanie materiałów, sprawdzanie interakcji z poszczególnymi wymiennikami ciepła oraz narzędzie do obliczania rzeczywistej wartości oszczędności energii dla określonych parametrów pracy to filary naszego systemu izolacji. Mats Carselid, inżynier w Alfa Laval :

- Nasze narzędzie obliczeniowe wykazuje oszczędności energii z dużą dokładnością. Określa w ten sposób okres zwrotu inwestycji. W wielu przy-

padkach okazuje się on być atrakcyjnie krótki. Dla wielu standardowych aplikacji to okres od 8 miesięcy do 2 lat.

Aktualności

Najnowsze modele w rodzinie wymienników lutowanych

Realizując oczekiwania rynku, Alfa Laval planuje rozszerzenie zakresu wymienników ciepła.

Nowe modele będą się charakteryzować zwiększoną wydajnością i atrakcyjnym zakresem konfiguracji. Odzwierciedlą one innowacyjne podejście do maksymalnej wydajności cieplnej.

I tak na przykład w celu wygenerowania turbulencji, wzory tłoczenia płyt nowych wymienników są asymetryczne. Podnieś to znacznie ich efektywność.

► Więcej informacji: www.alfalaval.com/cb

AlfaNova – nowy model

Alfa Laval wprowadza nowy typ wymiennika AlfaNova, wykonanego w technologii AlfaFusion.

AlfaNova 30 zastąpi AlfaNova 27.

Wymiennik oferuje wyższą wydajność cieplną przy jednoczesnym zmniejszeniu zużycia materiału. Ze względu na brak miedzi i niklu model ten jest szczególnie dedykowany do przygotowania ciepłej wody.

► Więcej informacji: www.alfalaval.com/alfanova

AquaEasy – efektywne przygotowanie ciepłej wody

AquaEasy opracowano w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku na solidny, prosty i bardzo skuteczny system służący do przygotowania ciepłej wody.

AquaEasy został zaprojektowany dla mocy do 350 kW. System składa się z wymiennika lutowanego miedzią CB60, zaworu termostatycznego (2 lub 3 drogowego) zapewniającego dokładną regulację temperatury wody. Zawór został zaprojektowany specjalnie dla tego zastosowania przez Dział Badań i Rozwoju Alfa Laval. W celu zminimalizowania strat ciepła, cały system jest "zapakowany" w izolację.

Testy modułu przeprowadzone zostały w regionie paryskim. AquaEasy został przyjęty z wielkim entuzjazmem przez instalatorów szukających oszczędnego i trwałego rozwiązania dla klientów np. z sektora hotelarskiego.

kontakt

Wydawca: Mikael Hellborg
Skład: Susanne Lind

Biuletyn near jest wydawany 2 razy do roku.

Dodatkowe informacje na www.alfalaval.com lub w Dziale Ciepłownictwa Alfa Laval Polska (tel. 42 642-66-00, 22 336-64-64)